

Kvinder paa Scenen.

—o—

Det skal regnes Dagmar-teatret til Ære, at det for anden Gang fører Bernard Shaw frem for det københavnske Publikum, thi han er en Forfatter, der revser sin Samtid, og tvinger sine Tilhørere til at tage Samvittigheden med, naar de gaar paa Komædie. Er „Fru Warrens Forretning“ end ikke et Stykke af særlig litterær Værdi, i Sammenligning med andre af hans Værker, saa har det sin store moralske Værd og blotter uden Skaansel det engelske Samfundshyckleri.

Foruden at rette sit haardeste Angreb mod det gode Selskab, der ikke undser sig ved at anbringe Kapitaler i saadanne tilsløvede og smudsige Forretninger som Fru Warrens, der ejer de store Kvindebørser i Storstæderne, og som paa disses stakkels Menneskeoffer tjener sine 35 à 40 Procent, — fremdrager han ogsaa den bitre Sandhed om den stærke, unge Kvinde, der i sin Søg efter den rene Kærlighed, i hvis Tjeneste, hun ødselt kan anvende al sin Evne og Styrke, kun møder forbrugte og urene Følelser, som skaffer hende Lede og Kvalme.

Ved Stykkets dygtige Udførelse kom Forfatterens hensynsløse Angreb paa gamle Fordomme udmærket til sin Ret, og ligeledes dækkede det gode Spil hyppigt over de lidt farceagtige Figurer og Optrin.

De to Hovedfigurers advokatmæssige aandelige Haandgemæng udførtes med megen Intelligens og Inderlighed af Fru Orlamundt som Moderen, Fru Warren, med den mystiske Fortid og Nutid, og Frk. Rehni som Datteren. Denne som ved Hjælp af Moderens Penge, hvis smudsige Oprindelse hun ikke kender, har faaet sine gode Evner udviklede, saa hun endog har naaet Præmie i Mathematik ved Universitetet, er blevet en voksen og selvstændig tænkende Kvinde, før hun og Moderen kommer sammen, og hun erfarer, hvad det er for en Forretning denne driver.

Fru Orlamundt tog haade sikkert og klogt paa sin Rolle, — lagde paa sine Steder megen Inderlighed for Dagen, og understregede stærkt Fru Warrens simple Tilbøjeligheder og djærve Væsen.

I Frk. Rehni er der atter tilført Teatret en Kraft, som det ved god Røgt og Pleje vil kunne faa megen Glæde af. — Hun er øjensynlig i Besiddelse af en god Forstand, hvilket er nød-

vendigt for Fremstillingen af Bernard Shaw's Tendensstykker. At have Følelse og Rutine er ikke nok, her maa bag hver Replik, hvormed han revser Samfundet, staa en sund Intelligens, som med menneskelig Følelse optager i sig Forfatterens Forbitrelse over sin Samtids Samvittigløshed, saaledes at Ordene ikke kommer til at klinge som en Prædiken, men naturlige og sande.

Frk. Rehni's Stemme har vel endnu paa sine Steder en haard og lidt skurrende Klang, men ellers er den tydelig og kraftig, og vil nok med Tiden blive mere fejlig.

Vi vil ønske for den unge Skuespillerinde, at hun i mange Aar vil kunne blive ved et Teater som dette, der under en energisk og dygtig Ledelse altid vil kunne skaffe sine Skuespillere Opgaver, istedetfor at søge til den store Scene, hvor det inderlige Spil og den fineste Mimik drukner i det store Rum, og hvor Opgaverne kun er faa.

Et er at slaa til der, hvor Fremstillingen kun kræver Portrætkunst — et andet er at give de store Mestres Tanker Kød og Blod.

„Parterre“

Norske Kvinder og de nylig stedfundne Valg.

—o—

Som vore Læsere vil vide, har der fornylig fundet Valg Sted i Norge. Vor Kollega „Nylønde“ skriver i den Anledning, at man ingen Illusioner har gjort sig om at faa (har heller ikke faaet) Kvinder ind i Stortinget, at man for en Gang at opnaa dette maa kræve en ny Valgordning, hvilket Krav maa kunne samle alle. — „Der foreligger et Par Forslag til Grundlovsændringer og inden samtlige Partier er mange gunstigt stemt for en Reform.“

Om 3 Aar skal der atter finde Valg Sted, og man vil nu benytte den mellemtiliggende Tid til at ruste sig til at faa dette Krav gennemført.

Ved dette Valg gik norske Kvinder for første Gang til Stemmeurnerne under samme Vilkaar som Mændene, idet de ved de andre Valg har været underkastede et begrænset Valgretssystem. Efter en Reform i 1913 er, som bekendt, Valgretten i Norge „lige og almindelig“.

Fra Rigsdagen.

—o—

De dansk-vestindiske Øer.

D. 6. Oktober fremsatte Finansminister Brandes i Folketinget to Forslag, som begge er egnede til at hævde Danmark det Ry for Humanitet, det engang har erhvervet sig som Kolonibesidder ved først af alle Lande at afskaffe Slavehandelen paa sine dansk-vestindiske Øer. Da disse Forslag, hver paa sin Maade, berører Forhold, som ligger indenfor D. K.s Interessesfære, finder vi det paa sin Plads kortelig at gengive dem her.

Husmandsbrug.

Det foreslaas: at Statskassen i hvert af de følgende 5 Finansaar skal udrede et Beløb af 100,000 Fr. til Indkøb af Jord til Oprettelse af Husmandsbrug paa de dansk-vestindiske Øer.

Forslaget følger i sine øvrige Paragrafer, fraset de af de fremmede Forhold nødvendiggjorde Afvigelser, den ifjor reviderede Lov om Husmandsbrug i Danmark, saaledes at de ugifte Negerkvinder ogsaa faar Adgang til at komme i Besiddelse af Husmandsbrug. Dansk Kvindesamfund kan derfor glæde sig ved, at dets Virksomhed til Bedste for Kvinders Ligestilling, nu sandsynligvis ogsaa vil blive udstrakt til vore sorte Søstre hinsides Havet.

Desværre ligner dette Forslag ogsaa sin danske Forgænger deri, at det opretholder den ganske urimelige Bestemmelse, at gift Kvinder ikke kan blive selvstændige Besiddere af et Husmandsbrug.

Bekæmpelse af Børnedødeligheden paa St. Croix.

Dette Forslag gaar i sine store Træk ud paa følgende:

En frugtsommelig Kvinde af Landarbejderstanden maa i de to sidste Maaneder af Svangerskabet ikke sættes til besværligt Markarbejde. Nødsages hun paa Grund af denne Lov til at paatage sig mindre vellønnet Arbejde, udbetales der hende i de to sidste Maaneder af det offentlige en mindre Erstatningssum daglig.

I de første 7 Uger efter Fødselen maa en Moder af Landarbejderstanden ikke tages til Markarbejde. Der udbetales hende i denne Tid